

**Staðall upprunamerkisins
„ÍSLENSKT – STADFEST“**

Inngangur

Markmið og tilgangur með upprunamerkinu ÍSLENSKT STAÐFEST (hér eftir „merkið“) er að auðvelda neytendum að velja matvæli og hráefni af íslenskum uppruna. Staðallinn er grundvöllur merkisins og gerir skýrar kröfur til uppruna og rekjanleika vara sem bera merkið. Grundvöllur trúverðugra upprunamerkinga er gagnsæi. Staðallinn og þær kröfur sem hann gerir til notenda merkisins skal því aðgengilegur bæði neytendum og framleiðendum. Krafa um íslenskan uppruna er tryggt með eftirliti sem beinist að framleiðsluaðilum og fyrirtækjum sem nota merkið. Staðallinn byggir á tveimur meginstoðum og fimm viðmiðum.

Tvær meginstoðir

Merkið skal auðvelda neytendum að velja íslenskt.

Hráefni og framleiðsla skal hvoru tveggja vera íslenskt.

Fimm viðmið

Öll dýr skulu fædd, alin og slátrað á Íslandi.

Ræktun skal hafa farið fram á Íslandi.

Í samsettum eða unnum matvælum/vörum skal a.m.k. 75% innihaldsefna vera íslensk.

Kjöt, egg, sjávarafurðir og hrámjólkskulu vera 100% íslensk, einnig í samsettum eða unnum matvælum.

Öll vinnsla og pökkun skal fara fram á Íslandi.

Aukin verðmætasköpun í íslenskum landbúnaði

Bændasamtök Íslands eru heildarsamtök íslenskra bænda. Samtökin eru eini eigandi staðalsins og merkisins (hér eftir „merkiseigandi“) „ÍSLENSKT STAÐFEST“ og stýra notkun og eftirliti ásamt því að sjá um kynningar og fræðsluefni um íslenskar afurðir og landbúnað á Íslandi. Vefsíðan www.stadfest.is er vettvangur samskipta vegna verkefnisins.

Staðallinn gildir fyrir alla virðiskeðjuna

Notkun merkisins er valfrjáls og fyrirtæki eða framleiðendur sem kjósa að nota merkið (hér eftir notendur) skulu gera samning þess efnis við merkiseiganda. Í samningnum skal tekið fram að notandinn ábyrgist að skilyrði fyrir notkun séu uppfyllt, bæði hvað varðar eigin framleiðslu, vinnslu og meðhöndlun undirverktaka, ef við á.

Gæðatryggð meðhöndlun og vinnsla

Í þeim tilgangi að tryggja rekjanleika og öryggi vara skal starfsstöð uppfylla viðeigandi lög og reglur sem gilda um matvælaframleiðslu. Það gildir fyrir allar starfsstöðvar sem eru í frumframleiðslu, vinnslu eða pökkun á matvælum sem bera merkið.

Umsóknir

Fyrirtæki sem velur að nota merkið, sækir um á vefsíðunni www.stadfest.is og fær samþykki merkiseiganda enda séu öll skilyrði fyrir notkun uppfyllt. Í umsókninni skal koma fram hvaða vörur viðkomandi fyrirtæki vill merkja. Samþykki merkiseiganda, ásamt undirrituðum samningi um notkun merkis, skal liggja fyrir áður en notkun hefst.

Trúnaður

Upplýsingar sem umsækjendur eða notendur veita merkiseiganda eru trúnaðarmál. Þær upplýsingar sem greint er frá, svo sem upplýsingar um veltu, eru grundvöllur að notenda- og úttektargjaldi og er farið með sem trúnaðarmál. Upplýsingar sem úttektaraðili fær aðgang að vegna úttekta og varða viðskiptahagsmuni notanda skal fara með sem trúnaðarmál. Merkiseigandi fær eingöngu upplýsingar frá úttektaraðila sem nauðsynlegar eru til að meta hvort viðkomandi uppfylli skilyrði sem sett eru fram í staðli þessum. Heimilt er að birta lista yfir notendur á vefsíðunni stadfest.is.

Skilyrði fyrir notkun merkisins á vörur og í markaðssetningu

1. Almenn

1.1.1 Eingöngu er heimilt að nota merkið á fullunna afurð sem er framleidd og pakkað á Íslandi. Kjöt, egg, sjávarafurðir og hrámjólk skal í öllum tilfellum vera 100% íslenskt. Hráefnið skal vera íslenskt og að lágmarki 75% íslenskt í samsettum eða unnum vörum. Í vafatilvikum skal merkiseigandi skera úr um hvort heimilt er að merkja vöru með merkinu. Komi upp vafatilvik er merkiseiganda heimilt að leita umsagnar óháðs úttektaraðila. Notendur skulu tryggja að innflutt aðföng og hráefni spilli ekki trúverðugleika merkisins.

1.1.2 Notendur skulu kynna sér kröfur staðalsins.

1.1.3 Framleiðsla skal uppfylla kröfur í lögum og reglugerðum sem gilda um matvælaframleiðslu og vinnslu á Íslandi og tryggja að öll framleiðsla, vinnsla, pökkun og merkingar eigi sér stað á framleiðslustöðum sem lúta opinberu eftirliti úttektaraðila vegna öryggis og gæða matvæla.

1.1.4 Notendur skulu fara að lögum sem gilda um markaðssetningu, t.a.m. lögum um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu nr. 57/2005 og reglugerð um miðlun upplýsinga um matvæli til neytenda nr. 1294/2014, með síðari breytingum, og tryggja að framsetning vara sé ekki villandi fyrir neytendur, þ.á m. m.t.t. uppruna.

1.1.5 Að neðan er gerð nánari grein fyrir þeim kröfum sem gerðar eru til vara sem bera merkið í framleiðslu. Skilgreiningu á hugtökum er að finna undir 9. kafla.

2. Skyldur aðila

2.1. Merkiseigandi/notendur skulu tryggja að:

- a) samningi og kröfum í staðli þessum sé fylgt í hvívetna,
- b) grafískum viðmiðum í merkishandbók sé fylgt,
- c) breytingar sem merkiseigandi kann að gera á reglum séu kynntar notendum, nýjustu útgáfur af reglum o.s.frv. skulu ávallt birtar á vefsíðunni www.stadfest.is,
- d) úttektir, þ.m.t. tilkynntar og ótilkynntar úttektir, megi framkvæma að því marki sem nauðsyn krefur,
- e) greint sé frá uppfærðum upplýsingum um starfsstöð við úttektir,
- f) upplýsingar um vörur sem merktar eru með merkinu séu uppfærðar og réttar hverju sinni,
- g) afrit af gildu opinberu starfsleyfi sé afhent merkiseiganda og hann fái aðgang að úttektum vegna opinbers matvælaeftirlits,
- h) umsókn um notkun merkisins á hverja nýja vöru skuli berast merkiseiganda með nægjanlegum fyrirvara fyrir notkun og má ekki hefjast fyrr en að fengnu samþykki hans,
- i) breytingar sem hafa eða geta haft áhrif á framleiðslu séu tilkynntar til merkiseiganda án tafar. Það á t.d. við þegar um aðilaskipti eða missi starfsleyfis er að ræða,
- j) misnotkun merkisins skuli tilkynnt merkiseiganda án tafar.
- k) Notendur skulu hafa tiltæka skriflega yfirlýsingu birgja um að skilyrði staðalsins séu uppfyllt við framleiðslu hrávöru, innihaldsefna og eða plantna frá birgja. Yfirlýsingin skal vera formleg,

skýr og studd gögnum. Þar skulu koma fram kröfur sem gerðar eru til vöru skv. köflum 3 og 4, upplýsingar um tengilið birgja, dagsett og undirritað af birgja.

3. Íslenskt hráefni

3.1 Dýraafurðir

Kjötafurðir skulu koma af dýrum sem eru fædd, uppalin og slátrað á Íslandi.

- 3.1. Kjöt, egg og hrámjólk skal vera 100% íslenskt.
- 3.2. Sjávarafurðir skulu veiddar í íslenskri fiskveiðilögsögu, eða komi úr íslensku fiskeldi.
- 3.3. Hreindýr og önnur villibrað skal veidd á Íslandi.

3.2 Grænmetisafurðir og plöntur

Grænmetisafurðir og innihaldsefni samsettra vara úr grænmeti og plöntum skulu ræktaðar á Íslandi.

- 3.2.1 Grænmeti, grænmetisafurðir og plöntur skulu ræktað á Íslandi út frá fræjum, lauk og útsæði. Stærstur hluti ræktunartímabils skal hafa farið fram á Íslandi.
- 3.2.2 Skrautplöntur skulu ræktaðar á Íslandi úr blómlauk, fræjum og útsæði.
- 3.2.3 Fjölærar plöntur skulu hafa vaxið a.m.k. eitt vaxtartímabil á Íslandi.
- 3.2.3 Limgerði, rósir, ávaxtatré, tré skal hafa verið ræktað a.m.k. tvö vaxtartímabil á Íslandi.

3.3 Kröfur til frumframleiðslu

Íslenskar hrávörur og innihaldsefni sem er að finna í merktum vörum skulu framleiddar samkvæmt íslenskum lögum og reglum og á þann hátt að íslenskur uppruni sé tryggður.

- 3.3.1. Í töflunni að neðan má sjá kröfur um uppruna sem gerðar eru til frumframleiðslu:

Hrávöruhópur	Kröfur til frumframleiðslu
Grænmeti, ber jurtir, kartöflur, sveppir.	Ræktað á Íslandi
Alifuglar	Klakið, uppalið og slátrað á Íslandi.
Geitur	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Svín	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Hestar	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Sauðfé	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi.
Mjólk	Úr kúm sem eru fæddar og uppaldar á Íslandi.
Naut og kýr	Fætt, uppalið og slátrað á Íslandi
Fiskur og skeldýr	Viltur uppruni & alið og slátrað á Íslandi. Gilt fiskeldisleyfi.
Egg	Orpin á Íslandi.
Hreindýr og önnur villibrað	Fætt, uppalið og veitt á Íslandi.
Korn og olíur	Ræktað og unnið á Íslandi.
Plöntur	Ræktað á Íslandi.

Villtar jurtir/gróður, ber, sveppir, sjávarsalt og þang.	Tínt eða aflað á Íslandi.
--	---------------------------

Til viðbótar við framangreindar kröfur skulu framleiðendur hafa gild starfsleyfi fyrir viðkomandi framleiðslu, uppfylla að öðru leyti skilyrði laga og reglugerða um viðkomandi starfsemi og framleiðslu, þ.á m. lög um velferð dýra nr. 55/2013, með síðari breytingum.

3.4 Samsett eða unnin matvæli/vörur

Kjöt, egg, sjávarafurðir og hrámjólk skal vera íslenskt að öllu leyti í samsettum matvælum.

3.4.1. Í samsettum eða unnum matvælum/vörum skal hlutfall íslensks hráefnis vera a.m.k. 75%.

a) Útreikningur á hlutfalli samsettra vara fer fram á grundvelli þyngdar innihaldsefna samkvæmt uppskriftum framleiðenda að undanskildu vatni.

b) Leiðréttá þarf fyrir vatnsupptöku og/eða rýrnun þegar hlutfall hráefnis er reiknað út.

c) Hámark innfluttra hráefna sem innihalda dýraafurðir í samsettum matvælum, sem ekki eru hrávörur, skal að hámarki vera 3%, t.d. aukefni, vítamín, kjötkraftur, lecitin, laktósi, mjólkurprótín, smjörolía, hlaup og kraftur.

3.4.2. Í samsettum eða unnum matvælum er gerð undantekning hvað varðar grænmetismatarolíur í vinnslu majóness og sósugrunna vegna takmarkaðs framboðs af innlendu hráefni.

3.4.3. Upplýsingar um hvaða innihaldsefni eru íslensk skulu koma fram á umbúðum vöru.

3.4.4. Í þeim tilfellum sem vara inniheldur grænmetisafurð, sem ekki er af íslenskum uppruna og hefur áhrif á kauphegðun neytenda¹, skal koma fram að hún sé ekki íslensk.

3.5 Drykkjarvörur

3.4.1 Drykkir skulu unnir úr íslensku hráefni. Allt vatn skal vera íslenskt. Innflutt hráefni, t.d. bragðefni, skal að hámarki vera 10%. Með drykkjarvörum er átt við ávaxtasafa, áfengi, gos og vatn, þ.m.t. bragðbætt og kolsýrt vatn.

4. Vinnsla og pökkun

Öll vinnsla og pökkun skal fara fram á Íslandi.

4.1. Notendur skulu tryggja að öll vinnsla, pökkun og merking fari fram á starfsstöðvum innan Íslands og að fyrirtækið, eða undirverktakar á þess vegum, fylgi staðli þessum og ákvæðum samningsins.

4.2. Notendur skulu gera skriflegan samning við merkiseiganda um notkun merkisins.

4.3. Öll notkun og framsetning merkisins skal vera í samræmi við grafísk viðmið sem sett eru fram í merkishandbók.

4.4. Óheimilt er að nota sams konar merkingar og umbúðahönnun á matvæli/vörur sem uppfylla kröfur í staðli þessum og bera merkið á innflutta staðgönguvöru eða vöru sem ekki uppfyllir kröfur staðalsins.

¹ Sjá 22. gr. reglugerðar nr. 1169/2011/ESB

4.5 Allir liðir í virðisikeðjunni skulu fylgja lögum og reglugerðum er varða öryggi og rekjanleika matvæla. Tryggja skal öryggi og rekjanleika matvæla milli allra aðila sem meðhöndla vöruna í gegnum keðjuna.

4.5.1 Notendur og fyrirtæki í virðisikeðjunni skulu hafa skriflega verkferla um aðgreiningu og rekjanleika sem tryggir að merktar vörur uppfylla kröfur sem settar eru fram í reglum þessum.

a) T.d. verkferla fyrir:

- aðgreiningu og rekjanleika reikninga og greiðslukvittana fyrir aðkeypt hráefni,
- aðgreiningu og rekjanleika hrávara og unninna vara í framleiðsluferli,
- aðgreiningu og rekjanleika reikninga og greiðslukvittana fyrir útseldar vörur.

5. Úttektir

Eftirlit með því hvort notkun merkisins er í samræmi við reglur þessar fer fram á tvennan hátt, annars vegar með innri úttekt notanda merkis og hins vegar eftirliti af hálfu úttektaraðila í umboði merkiseiganda með ótilkynntri eða tilkynntri úttekt.

5.1 Innri úttekt

Notendur skulu framkvæma innri úttekt árlega.

5.1.1 Notendur, og undirverktakar ef við á, skulu tryggja að starfsstöðvar þeirra framkvæmi innri úttektir í samræmi við gátlista í viðauka 1.

5.1.2 Notendur skulu tryggja að undirverktakar:

- framkvæmi árlega innri úttektir í samræmi við viðauka 1 og geri úrbætur vegna frávíka,
- taki á móti úttektaraðila sem starfar í umboði merkiseiganda og auðveldi honum að framkvæma úttekt.

5.1.3 Öll frávik skulu skráð og leiðrétt án tafar:

- Við eftirlit úttektaraðila skal útfylltur gátlisti vegna innri úttekta liggja fyrir og afhentur eftirlitsaðila,
- öll frávik á starfsstöðvum sem ekki hafa verið leiðrétt skulu tilkynnt til merkiseiganda án tafar sem metur hvort tilefni sé til að beita vanefndaúrræðum skv. kafla 7.

6. Úttektir þriðja aðila

Við eftirlit fer fram óháð úttekt úttektaraðila hjá notendum og undirverktökum.

6.1 Úttektaraðili, í umboði merkiseiganda, framkvæmir eftirlit með tilkynntum og fyrirvaralausum úttektum á starfsstöðvum notanda. Merkiseigandi getur falið einum eða fleiri úttektaraðilum að framkvæma úttektir í þeim tilgangi að kanna hvort notendur uppfylli kröfur sem settar eru fram í reglum þessum.

6.1.2. Merkiseigandi ákveður hvaða notandi sætir úttekt hverju sinni.

6.1.3. Úttektaraðili skal fyrir allar úttektir hafa samband við tengilið notanda. Við fyrirvaralaus úttekt er haft samband með skömmum fyrirvara stuttu áður en úttekt hefst. Úttektaraðili á rétt á að skoða öll skjöl og taka út starfsemi eins og þörf er á til að framkvæma úttekt hverju sinni. Merkiseigandi fær úttektarskýrslu að lokinni úttekt. Úttektaraðili gætir trúnaðar gagnvart notendum og öðrum um viðskiptaupplýsingar sem leynt skulu fara. Úttektaraðili skal gæta að ákvæðum samkeppnislaga nr. 44/2005, með síðari breytingun, við vinnslu upplýsinga sem úttektaraðili fær aðgang að í störfum sínum fyrir merkiseiganda.

6.1.4. Afbókun tilkynntrar úttektar af hálfu notanda skal tilkynnt með að lágmarki þriggja daga fyrirvara, þegar úttekt er afbókuð fer fram framhaldsúttekt við fyrsta tækifæri.

6.1.5. Framhaldsúttektir, hvort sem hún er vegna þess að tilkynnt heimsókn er afbókuð með of stuttum fyrirvara eða vegna eftirfylgni vegna frávika skv. úttektarskýrslu, eru greiddar sérstaklega af notanda merkis í öllum tilfellum.

6.1.6 Öll frávik frá reglum þessum skulu skráð af úttektaraðila. Úttektaraðili skal afhenda forsvarsmanni notanda niðurstöðu úttektar á staðnum og skal forsvarsmaður staðfesta niðurstöður með undirritun eða með rafrænum hætti um leið og henni er lokið.

6.1.7. Notandi skal bæta úr öllum frávikum innan 14 virkra daga frá því að úttekt lýkur og úttektarskýrsla liggur fyrir og skal að því loknu greina úttektaraðila skriflega frá úrbótum.

6.1.8. Niðurstöður úttektar skulu kynntar merkiseiganda af hálfu úttektaraðila innan 21 virkra daga eftir að úttekt lýkur. Hafi ekki verið bætt úr frávikum innan frests skv. 6.2.7., skal það tilkynnt merkiseiganda sem ákvarðar um vanefndaúrræði skv. 7. kafla.

6.1.9. Ef ágreiningur rís um niðurstöðu úttektar skal vísa honum til merkiseiganda.

7. Vanefndaúrræði

Merkiseiganda er heimilt að beita vanefndaúrræðum í eftirfarandi tilfellum:

- Úrbætur vegna frávika samkvæmt úttekt eru ekki gerðar innan tiltekins frests.
- Ef líkur eru á að merkið sé notað á vörur sem ekki uppfylla skilyrði fyrir notkun þess.
- Vegna misnotkunar merkisins af ásetningi.
- Ef grunur er um að notandi uppfylli ekki skilyrði gildandi laga og reglna.
- Ef heilsu eða öryggi neytenda er ógnað af notkun vörunnar, skv. ákvörðun aðila sem hefur opinbert eftirlit með starfsemi notanda.

7.1 Þrjár tegundir vanefndaúrræða

7.1.1 Viðvörðun

Viðvörðun felur í sér að merkiseigandi rannsakar hvort tilefni sé til beitingar frekari vanefndaúrræða.

Viðvörðun gildir þar til viðkomandi notandi hefur gert nauðsynlegar úrbætur vegna frávika, þó ekki lengur en 14 daga frá móttöku viðvörunar. Á því tímabili er notanda heimilt að nota merkið, með þeim fyrirvörum sem merkiseigandi ákveður, t.d. innköllun vara sem eru ranglega merktar og skylda til að tilkynna viðskiptavinum um rangar merkingar.

Hafi notandi ekki gert úrbætur innan 14 daga frá því að viðvörðun var veitt, er merkiseiganda heimilt að taka ákvörðun um tímabundið bann við notkun merkisins eða banna alfarið notkun merkisins.

7.2.1 Tímabundið bann við notkun merkisins

Tímabundið bann við notkun merkisins felur í sér að leyfi til notkunar er dregið til baka þar til bætt hefur verið úr frávikum sem leiða til þess að varan uppfyllir ekki lengur skilyrði staðalsins. Tímabundið bann getur lengst gilt í 6 mánuði, ef það liggur fyrir að notandi getur ekki uppfyllt skilyrði staðalsins innan 6 mánaða frá því frávik á sér stað, skal samningi aðila sagt upp, notanda er þá óheimilt að nota merkið og skal sækja um notkun þess að nýju þegar varan uppfyllir skilyrði fyrir notkun á merkinu.

Bannið getur gilt fyrir allt fyrirtækið eða hluta þess.

Á gildistíma bannsins er notanda óheimilt að nota merkið á umbúðir og í markaðssetningu.

Merkiseiganda er heimilt að tilkynna bannið opinberlega.

Merkiseigandi ákvarðar hvort vörur, sem merktar eru áður en bannið tekur gildi og eru enn í eigu viðkomandi fyrirtækis, er heimilt að selja á markaði auðkenndar með merkinu.

Merkiseigandi ákvarðar hvort fyrirtækið skuli upplýsa viðskiptavini um að viðkomandi vörur hafi verið framleiddar á gildistíma banns.

Til að aflétta banni skal merkiseigandi fá staðfestingu á að forsendur banns eigi ekki við og að bætt hafi verið úr þeim frávikum sem leiddi til þess að bannið var sett á.

7.1.3 Uppsögn samnings og bann við notkun merkis

Hafi notandi ekki framkvæmt fullnægjandi úrbætur vegna frávika skv. úttekt úttektaraðila innan veitts frests, er merkiseiganda heimilt að segja upp samningi við notanda og banna honum notkun á merkinu.

Uppsögn samnings felur í sér að notanda er óheimilt að nota merkið til auðkenningar á vörum og í markaðssetningu frá og með ákveðnum tíma sem tekinn er fram í uppsögn.

Ef um alvarleg brot á samningi aðila eða stöðlum þessum er að ræða, er merkiseiganda heimilt að segja fyrirvaralaust upp samningi við notanda og banna honum með öllu notkun á merkinu, frá uppsagnardegi.

Merkiseiganda er heimilt að birta opinberlega ákvörðun um riftun samnings og banni notanda við að nota merkið.

Merkiseiganda er heimilt að ákveða hvort notandi upplýsi viðskiptavini um að honum sé notkun merkisins ekki lengur heimil.

7.1.4 Álagning sektar

Taki merkiseigandi ákvörðun um tímabundið bann við notkun merkisins eða segir upp samningnum fyrirvaralaust er merkiseiganda heimilt að leggja sektir á viðkomandi notanda, sem samsvarar allt að tvöföldu leyfisgjaldi notanda fyrir notkun á merkinu miðað við notkun sl. 12 (tölf) mánuði, að lágmarki kr. 700.000. Leggst sektin við önnur gjöld sem heimilt er að innheimta samkvæmt samningi aðila.

8. Kvartanir og beiðnir um endurupptöku ákvarðana

8.1 Notandi getur mótmælt ákvörðun um viðurlög merkiseiganda.

8.2 Notandi skal þá tilgreina tilefni kvörtunar og rökstyðja með hvaða hætti forsendur ákvörðunar hafa breyst.

8.3 Ákvörðun um viðurlög gildir á meðan merkiseigandi afgreiðir erindið.

8.4 Kvartanir skulu skráðar og að jafnaði svarað skriflega innan 14 (fjórtán) daga frá móttöku og að hámarki innan eins mánaðar frá móttöku.

8.5 Kvartanir varðandi eftirlit og úttektir skulu beinast að eftirlitsaðila sem framkvæmdi úttekt.

9. Leyfisgjöld og kostnaður

9.1. Umsækjendur greiða kr. 100.000,- gjald við umsókn um notkun merkisins til að mæta kostnaði merkiseiganda við upplýsingaöflun og afgreiðslu umsóknar. Gjaldið er eingreiðsla, skráning einstakra vörunúmera ber ekki skráningargjald. Umsóknargjald er greitt þegar umsókn er lögð inn.

9.2. Leyfisgjöld eru byggð á annars vegar föstu árgjaldi (a-liður) og hins vegar veltutengdu árgjaldi (b-liður), notendur greiða hvoru tveggja.

a) Fast árgjald notenda byggir á þrepaskiptu gjaldi út frá heildarársveltu á öllum matvælum og/eða plöntum, gjaldið er reiknað með eftirfarandi hætti.

Þrepaskipt fast árgjald	Árgjald
Undir 25 milljónum	100.000
25-500 milljónir	150.000
500-1000 milljónir	300.000
1.000-2.500 milljónir	600.000
2500-5000 milljónir	1.200.000
5.000 milljónir +	2.500.000

b) Veltutengt árgjald af merktum vörum er 0,1% af nettósölu merktra vörunúmera notenda með ársveltu yfir kr. 25.000.000. Veltutengt árgjald er aðeins tengt við vörur sem nýta merkið.

Fyrirtæki sem hafa leyfi til notkunar merkisins og framleiða einnig í undirverktöku (e. private label) fyrir önnur fyrirtæki sem einnig hafa leyfi til notkunar merkisins skulu gæta þess að draga frá veltu vegna undirverktöku í þeim tilfellum.

Lágmarksárgjald er kr. 25.000 skv. b-lið að viðbættu föstu gjaldi skv. a. lið.

Hámarksárgjald skv. a og b-lið samtals er kr. 15.000.000.

c) Fyrsti gjalddagi leyfisgjalda er að jafnaði í júní árið eftir undirritun sammings um notkun. Gjöld skulu reiknuð hlutfallslega fyrir þann tíma sem merkið hefur verið notað á síðasta almanaksári, heildarupphæð deilt í tólf (12) og margfaldað með fjölda mánaða samningstímabils.

9.3. Allir notendur greiða fast árgjald vegna eftirlits með notkun merkisins sem er föst upphæð, kr. 120.000, og er innheimt í febrúar ár hvert. Innifalið í gjaldinu er úttekt á starfsstöðvum, skýrslugerð og ferðakostnaður úttektaraðila. Framhaldsúttekt skal greidd sérstaklega af notanda og er greidd eftir reikningi frá úttektaraðila. Sjá nánar um fyrirkomulag eftirlits og framhaldsúttektir í 5. kafla.

9.4. Bændur sem eru meðlimir í Bændasamtökum Íslands og eru með ársveltu undir kr. 25.000.000 af merktri vöru fá helmings afslátt (50%) af leyfisgjöldum og kostnaði samkvæmt staðlinum.

9.5. Breytingar á leyfisgjaldi og kostnaði skulu tilkynntar fyrir 30. september ár hvert og gildir fyrir gjaldtöku næsta árs þar á eftir.

10. Skilgreiningar

Almennt gilda skilgreiningar í gildandi lögum og reglum.

Aukefni

Aukefni eru efni sem notuð eru við tilbúning matvæla til að hafa áhrif á geymsluþol, lit, lykt, bragð eða aðra eiginleika þeirra. Aukefna er almennt ekki neytt en eru t.d. rotvarnarefni. Nánar skilgreint í reglugerð um gildistöku reglugerðar 1333/2008/EB um aukefni í matvælum nr. 978/2011.

Frávik

Öll tilfelli þar sem kröfum samkvæmt staðli merkisins er ekki fullnægt.

Frumframleiðandi

Fyrirtæki sem framleiðir vörur úr jörðu, í búskap eða veiði.

Frumframleiðsla

Frumframleiðsla er framleiðsla, eldi eða ræktun undirstöðuaufurða ásamt uppskeru, mjöltum og eldi dýra fram að slátrun. Frumframleiðsla tekur einnig til dýra- og fiskveiða og nýtingar villigróðurs, sbr. 10. tl. 4. gr. laga um matvæli nr. 93/1995.

Hráefni

Hráefni eru öll efni, önnur en bætiefni, aukefni, bragðefni og varnarefni sem notuð eru við framleiðslu matvæla, sbr. 12. tl. 1. mgr. laga um matvæli nr. 93/1995, með áorðnum breytingum.

Hrávara

Ómeðhöndluð matvæli eða meðhöndlað með hreinsun, skurði, þurrkun, hitameðhöndlun, frystingu og afþiðingu. Sem og matvæli sem verður komið í upphaflegt horf með viðbættu vatni. Hrávara sem telst til dýraafurða er t.d. mjólk, smjör, rjómi; óháð fitu- og próteinhlutfalli, sem og duft úr þessum hrávörum, kjöt, tólg, blóð, egg, eggjahvíta, eggjarauða.

Ilm- og bragðefni

Efni sem bæta ilm- og bragðeiginleikum við matvæli teljast ekki til innihaldsefna. Skilgreint í reglugerð um bragðefni og tiltekin innihaldsefni matvæla sem hafa bragðgefandi eiginleika til notkunar í og á matvæli nr. 187/2015.

Innihaldsefni

Sérhvert efni eða vara, þ.á m. bragðefni, aukefni í matvælum og matvælaensím, ilmefni, og hvers kyns innihaldsefni efnasambanda sem notuð eru við framleiðslu matvæla og eru eftir í fullunninni vöru og er enn til staðar í lokaafurð, jafnvel þó að í breytti formi sé; leifar skulu ekki teljast vera „innihaldsefni“.

Innri úttekt

Innri úttekt felur í sér að fyrirtækið sjálft skoði eða láti óháðan aðila skoða hvort unnið sé eftir þeim verkferlum sem settir hafa verið upp til að tryggja að kröfur fyrir notkun merkisins séu uppfylltar.

Kjöt

Kjöt er vöðvar, fita, skinn, pura, himnur, innmatur og sinar í því magni sem venjulega finnst í holdi dýra og fugla, sem eru hæf til manneldis. Fita utan á innyflum telst ekki kjöt.

Merkiseigandi

Eigandi orð- og myndmerkisins „ÍSLENSKT – STAÐFEST“ og staðals sem setur skilyrði fyrir notkun merkisins.

Notendur

Fyrirtæki eða frumframleiðendur sem hafa fengið samþykka notkun merkisins á tilteknar vörur og undirritað samning þess efnis við BÍ.

Starfsstöð

Hver eining í fyrirtæki, dæmi, afurðastöð, verslun, pökkunaraðstaða og hluti verslunar. Hvert fyrirtæki getur staðið saman af fleiri en einni starfsstöð.

Athugið að ekki er gerð krafa um að sama fyrirtæki meðhöndli eða geymi vörur á sínu eigin yfirráðasvæði. Jafnvel milliliðir, svo sem flutningsaðilar og aðrir sem stýra flutningum á vörum, geta talist til fyrirtækis eða starfsstöðvar. Aðalskrifstofa fyrirtækis getur því verið ein starfsstöð.

Undirverktaki

Fyrirtæki sem samkvæmt samningi við notanda merkis meðhöndlar, vinnur, pakkar og/eða merkir vörur undir vörumerki annars fyrirtækis.

Samsett innihaldsefni

Innihaldsefni sem er sjálft afurð úr fleiri en einu innihaldsefni.

Samsett eða unnin matvæli/vörur

Unnin matvæli eru samsett úr einu eða fleiri hráefnum og geta innihaldið aukefni.

Umbúðir

Umbúðir eru allar umbúðir sem umlykja eða hafa að geyma matvæli eða efni sem notuð eru við framleiðslu matvæla.

Undirverktaki

Fyrirtæki sem samkvæmt samningi við notanda merkis meðhöndlar, vinnur, pakkar og/eða merkir vörur undir vörumerki annars fyrirtækis.

Úttektaraðili

Úttektaraðili er óháður fagaðili á matvælasviði sem hefur fengið sérþjálfun í kerfisbundnum skoðunum á því hvort unnið sé með skilvirkum hætti samkvæmt ákvæðum í matvælaöryggis- og rekjanleikastöðlum, þar með talið þessa staðals.

Villibráð

Villt dýr sem ekki eru fóðruð á vaxtartímanum.

Vinnsla

Allt sem breytir verulega upprunalegri hrávöru, m.a. með eldun, reykingu, þurrkun, marineringu o.s.frv.

2. Leiðbeiningar með reglum

3. Samantekt um skilyrði fyrir notkun

4. Gátlistar vegna úttekta

5. Tilkynningareyðublað vegna frávika

6. Eyðublað vegna umsóknar

7. Samningur vegna notkunar